

Arbejdsgrupper m.m.

Udviklingen indenfor § 105-området, som er beskrevet og dokumenteret i Amtrådsforeningens rapport fra januar 1990 om »Amterne og videreudvikling af § 105-institutionerne« gør det nødvendigt at tilpasse og modernisere reglerne for § 105-området, således at det kan dække de aktuelle og fremtidige behov for botilbud til voksne personer, som på grund af særlige sociale eller psykiske vanskeligheder har behov for midlertidigt ophold og aktiverende støtte og omsorg.

Det fremgår af Amtrådsforeningens rapport, at der navnlig er behov for at udvikle institutionerne på følgende områder: Små lokale institutioner, styrkelse af efterforsorgen, etablering af satellitinstitutioner, relationer til andre behandlingsinstitutioner og kommunernes socialforvaltninger, øget og mere systematiseret udslusningsarbejde, styrkelse af det forebyggende og det behandlingsorienterede arbejde samt udvikling af overnatningssteder til mere behandlingsorienterede sociale døgninstitutioner. Der er endvidere behov for, at § 105-området bringes ind i en tættere sammenhæng og bedre koordinering med øvrige tilbud også for på denne måde at skabe grobund for nyudvikling, koordinering og samarbejde. Det fremgår endvidere af rapporten, at et sådant samarbejde må etableres med kommunerne, de psykiatriske afdelinger, distriktspsykiatrien, kriminalforsorgen, arbejdsformidlingen, alkoholambulatorierne m.v.. Endvidere er det nødvendigt, at kommunerne får et medansvar og inddrages i finansieringen af § 105-området.

Med dette udgangspunkt har Socialministeriets arbejdsgruppe om øvrige spørgsmål vedrørende opgavefordeling på det sociale område behandlet spørgsmålene om den fremtidige tilrettelæggelse og videreudvikling af § 105-området. Arbejdsgruppen fremhæver i sin rapport fra december 1990,

at § 105-institutionerne er et væsentligt led i de tilbud, som retter sig mod en række svært socialt belastede mennesker, og at disse tilbud må virke i tilstrækkeligt samspil med de øvrige institutions-tilbud,

at de nævnte særlige finansieringsregler for § 105-området med 75 pct. statsrefusion kan være med til at låse udviklingen fast i forhold til beslægtede/alternative tilbud,

at det er vigtigt, at kommunerne inddrages i samarbejdet og i finansieringen af § 105-området og

at det er vigtigt, at selvmøderprincippet opretholdes.

Lovforslaget bygger på arbejdsgruppens forslag, hvorefter kommunerne inddrages tættere i samarbej-

det om de persongrupper, der benytter § 105-institutionerne og i finansieringen af § 105-området.

Gældende regler

Amtrådet har ansvar for, at der er mulighed for optagelse i forsorghjem og andre institutioner for personer, der er hjemløse eller ikke kan tilvænne sig det almindelige samfundsliv.

Optagelse i forsorghjem og tilsvarende institutioner kan ske dels ved henvisning fra offentlige myndigheder, dels ved pågældendes egen henvendelse til institutionen.

Når en person, der modtager social pension, optages på en § 105-institution, der er beregnet til længevarende ophold (forsorghjem), anvendes pensionen fra den måned, der følger efter indlæggelsesmåneden, som betaling efter de samme regler som ved optagelse af pensionister i plejehjem.

For personer, som ikke får pension, fastsættes en betaling efter de ovenfor nævnte retningslinier, således at pågældende bevarer samme beløb til personlige fornødenheder (lommepenge) som en pensionist. Hvis personen ingen indtægt har, udbetales under opholdet på institutionen et tilsvarende beløb til personlige fornødenheder.

På institutioner, der er beregnet til midlertidigt ophold (pensionater og herberger) fastsættes en betalingstakst pr. opholdsdag.

Staten refunderer 75 pct. af amternes udgifter til § 105-institutioner, jfr. bistandslovens § 135, stk. 1, mens der på det øvrige amtskommunale institutionsområde er delt amtskommunal/kommunal finansiering.

Indholdet af lovforslaget

Oprettelse, drift og finansiering.

Med forslaget fastlægges amtrådets forpligtelser med hensyn til botilbud og tilbud om aktiverende støtte og omsorg for personer med særlige sociale eller psykiske vanskeligheder.

Efter forslaget skal § 105-institutionerne bortset fra pladser, hvortil der ikke foreligger en egentlig visitation (selvmøderpladser), finansieres af amtskommunen med 50 pct. og kommunen med 50 pct., således at der skabes finansieringsmæssig neutralitet i forhold til bistandslovens øvrige institutionsområder. Pågældendes tidligere opholdskommune vil ofte være betalingskommune, jfr. § 11.

Det vil give et mere fleksibelt institutionssystem og åbne op for at videreudvikle døgn- og dagtilbud i lokalområderne til mennesker med sociale eller psykiske problemer.